



Regeringen, Försvarsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande

Datum: 2018-08-20

Diarienumr.: SSM2018-2140

Dokumentnr.: SSM2018-2140-2

SSM:s remissvar på betänkandet Några Frågor i skyddslagstiftningen (SOU 2018:26)

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har av regeringskansliet (Försvarsdepartementet) den 24 april 2018 fått *Kommittén för förbättrat skydd för totalförsvarsverksamhet* delbetänkande *Några Frågor i skyddslagstiftningen* (SOU 2018:26) på remiss (FÖ2018/00493/RS).

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) ställer sig bakom utredningens förslag till författningsändringar som innebär ett tydliggörande av skyddslagens tillträdesförbud för drönare och andra obemannade farkoster vid skyddsobjekt samt att de skyddsvakter som bevakar skyddsobjekt ges en uttrycklig befogenhet att ingripa mot dessa, inklusive med användande av våld när detta med hänsyn till omständigheterna är försvarligt.

SSM delar dock inte utredningens bedömning att det inte finns behov av att i skyddslagen möjliggöra civila rörliga skyddsobjekt med hänvisning till att behovet kan tillgodoses genom befintlig lagstiftning och att området där objekten ställs upp görs till skyddsobjekt. Utredningen hänvisar till att de skydds- och säkerhetsfrågor som specifikt rör transport av kärnämne eller kärnavfall till sjöss i första hand bör regleras genom befintlig speciallagstiftning, och pekar särskilt på lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen). SSM bedömer inte att kärntekniklagens utformning är lämplig för att reglera specifika skydd mot antagonistiska hot såsom bruk av tvångsmedel. Kärntekniklagen ställer krav på tillståndshavare i kärnteknisk verksamhet att skydda sig mot händelser som kan leda till radiologiska nödsituationer samt begränsa och fördröja radiologiska utsläpp. Tillståndshavarna ska även vidta åtgärder för att förhindra olovlig befattning med kärnämne och kärnavfall, som ett led i att uppfylla de förpliktelser som följer av Sveriges överenskommelser i syfte att förhindra spridning av kärnvapen och obehörig befattning med kärnämne och sådant kärnavfall som utgörs av använt kärnbränsle. Beaktat detta är SSM:s bedömning att det är positivt för kärnsäkerheten om krav på tillståndshavaren även kompletteras med befogenheter att vidta nödvändiga skyddsåtgärder.

Vidare bedömer SSM att det för en säker elförsörjning är viktigt med ett konsekvent skydd för hela processen, inklusive kärnbränslets livscykel från införsel, bränsleproduktion, elproduktion i kärnkraftsreaktor, transport, mellanlagring och till sist slutförvaring. Utöver betydelsen för en fungerande elförsörjning har den kärntekniska verksamheten höga skyddsvärden utgående från risken för stor skadegenererande effekt med skadekonsekvenser över lång tid och stora avstånd. Detta gäller i synnerhet en säker drift av reaktorerna men även en säker hantering av det bestrålade kärnbränslet, inklusive



bortforsling av använt kärnbränsle till det centrala mellanlagret (Clab). Då m/s Sigrid är ett för ändamålet specialbyggt fartyg som inte enkelt kan ersättas bör det därför inte heller lämnas utanför de skyddsåtgärder, främst bevakningsåtgärder, som tillämpas för övriga delar av kärnenergiförsörjningen.

I detta ärende har generaldirektör Mats Persson beslutat. Tf. enhetschef Jonas Sjöström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefen för juridiska enheten Pernilla Sandgren samt avdelningschefen Johan Anderberg deltagit.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Mats Persson

Jonas Sjöström